

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

HÀ XUÂN THU

**PHÁT TRIỂN CHUỖI GIÁ TRỊ THANH LONG RUỘT ĐỎ
TẠI HUYỆN THANH SƠN, TỈNH PHÚ THỌ**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ NÔNG NGHIỆP

THÁI NGUYÊN - 2020

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

HÀ XUÂN THU

**PHÁT TRIỂN CHUỖI GIÁ TRỊ THANH LONG RUỘT ĐỎ
TẠI HUYỆN THANH SƠN, TỈNH PHÚ THỌ**

Ngành: Kinh tế nông nghiệp

Mã số ngành: 8.62.01.15

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ NÔNG NGHIỆP

Người hướng dẫn khoa học: TS. NGUYỄN THỊ YẾN

THÁI NGUYÊN - 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan, các số liệu và kết quả nghiên cứu trình bày trong luận văn là trung thực và chưa hề được sử dụng để bảo vệ bất kỳ một học vị nào.

Tôi xin cam đoan rằng các thông tin trích dẫn trong luận văn đều đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, tháng 7 năm 2020

Tác giả luận văn

Hà Xuân Thu

LỜI CẢM ƠN

Trước hết với tình cảm chân thành và lòng biết ơn sâu sắc, tôi xin gửi lời cảm ơn đến TS. Nguyễn Thị Yến - Người trực tiếp hướng dẫn và giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn này.

Tôi xin trân trọng cảm ơn các thầy giáo, cô giáo Khoa Kinh tế và Phát triển nông thôn, các Thầy, Cô giáo phòng Đào tạo trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên đã trực tiếp giảng dạy và giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu.

Tôi xin trân trọng cảm ơn Ủy ban nhân dân huyện cùng bà con trên địa bàn huyện Thanh Sơn, tỉnh Phú Thọ đã cung cấp số liệu thực tế và thông tin cần thiết để tôi hoàn thành luận văn này.

Trong quá trình làm nghiên cứu, mặc dù đã có nhiều cố gắng để hoàn thành luận văn, đã tham khảo nhiều tài liệu và đã trao đổi, tiếp thu ý kiến của Thầy, Cô và bạn bè. Song, do điều kiện về thời gian và trình độ nghiên cứu của bản thân còn nhiều hạn chế nên nghiên cứu khó tránh khỏi những thiếu sót. Vì vậy, tôi rất mong nhận được sự quan tâm giúp đỡ, tạo điều kiện đóng góp ý kiến của Thầy, Cô và các bạn để luận văn được hoàn thiện hơn.

Cuối cùng, tôi xin trân trọng cảm ơn đồng nghiệp, bạn bè, cùng toàn thể gia đình, người thân đã động viên tôi trong thời gian học tập và nghiên cứu đề tài.

Thái Nguyên, tháng 7 năm 2020

Tác giả luận văn

Hà Xuân Thu

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
DANH MỤC CÁC SƠ ĐỒ, HÌNH VẼ.....	viii
TRÍCH YẾU LUẬN VĂN.....	ix
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Ý nghĩa của đề tài.....	3
Chương 1: CƠ SỞ KHOA HỌC CỦA ĐỀ TÀI	4
1.1. Cơ sở lý luận của đề tài	4
1.1.1. Một số khái niệm cơ bản.....	4
1.1.2. Phân tích chuỗi giá trị	6
1.1.3. Các công cụ phân tích chuỗi giá trị.....	7
1.1.4. Các yếu tố ảnh hưởng tới phát triển chuỗi giá trị	12
1.2. Cơ sở thực tiễn	14
1.2.1. Kinh nghiệm phát triển chuỗi giá trị Thanh Long ruột đỏ tại một số địa phương.....	14
1.3. Tổng quan tài liệu nghiên cứu.....	17
1.4. Bài học kinh nghiệm được rút ra cho phát triển chuỗi giá trị sản phẩm Thanh Long ruột đỏ tại huyện Thanh Sơn tỉnh Phú Thọ	21
Chương 2: ĐẶC ĐIỂM ĐỊA BÀN VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	23
2.1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu.....	23

2.1.1. Điều kiện tự nhiên	23
2.1.2. Đặc điểm kinh tế - xã hội	25
2.1.3. Đặc điểm cơ sở hạ tầng của huyện Thanh Sơn	28
2.1.4. Nhận xét chung về điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội của huyện Thanh Sơn ảnh hưởng đến phát triển chuỗi giá trị Thanh Long ruột đỏ	29
2.2. Nội dung nghiên cứu	30
2.3. Phương pháp nghiên cứu.....	30
2.3.1. Phương pháp thu thập thông tin số liệu	30
2.3.2. Phương pháp phân tích thông tin số liệu.....	33
2.4. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu của đề tài.....	33
2.4.1. Nhóm chỉ tiêu về sản xuất Thanh Long	33
2.4.2. Nhóm các chỉ tiêu phản ánh nội hàm chuỗi giá trị Thanh Long.....	33
Chương 3: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN.....	35
3.1. Thực trạng sản xuất và phát triển Thanh Long ruột đỏ trên địa bàn huyện Thanh Sơn tỉnh Phú Thọ	35
3.1.1. Thực trạng diện tích trồng Thanh Long ruột đỏ tại huyện Thanh Sơn tỉnh Phú Thọ.....	35
3.1.2. Thực trạng phát triển diện tích trồng Thanh Long tại huyện Thanh Sơn tỉnh Phú Thọ.....	37
3.2. Thực trạng phát triển chuỗi giá trị cây Thanh Long ruột đỏ trên địa bàn huyện Thanh Sơn tỉnh Phú Thọ.....	38
3.2.1. Đặc điểm chung về hộ trồng Thanh Long ruột đỏ điều tra tại huyện Thanh Sơn	38
3.2.2. Thực trạng các tác nhân trong chuỗi giá trị Thanh Long ruột đỏ huyện Thanh Sơn.....	40
3.2.3. Phân tích giá trị gia tăng theo các kênh thị trường của chuỗi giá trị Thanh Long ruột đỏ tại Thanh Sơn tỉnh Phú Thọ	45
3.2.4. Phân tích lợi nhuận theo các tác nhân của chuỗi giá trị Thanh Long	

ruột đỏ tại Thanh Sơn.....	47
3.4. Đánh giá lợi ích của các tác nhân khi tham gia chuỗi giá trị Thanh Long ruột đỏ huyện Thanh Sơn tỉnh Phú Thọ	48
3.4.1. Đánh giá lợi ích của người nông dân khi tham gia chuỗi giá trị Thanh Long ruột đỏ huyện Thanh Sơn tỉnh Phú Thọ	48
3.4.2. Đánh giá lợi ích của thương lái khi tham gia chuỗi giá trị Thanh Long ruột đỏ huyện Thanh Sơn tỉnh Phú Thọ	49
3.4.3. Đánh giá lợi ích của tác nhân bán buôn/bán lẻ khi tham gia chuỗi giá trị Thanh Long ruột đỏ huyện Thanh Sơn tỉnh Phú Thọ.....	50
3.5. Phân tích những tồn tại, hạn chế trong phát triển chuỗi giá trị Thanh Long ruột đỏ tại huyện Thanh Sơn tỉnh Phú Thọ	51
3.5.1. Những tồn tại.....	51
3.5.2. Nguyên nhân của những tồn tại, hạn chế	52
3.6. Giải pháp phát triển chuỗi giá trị cây Thanh Long ruột đỏ trên địa bàn huyện Thanh Sơn giai đoạn 2020 - 2025	53
3.6.1. Quan điểm, mục tiêu phát triển chuỗi giá trị cây Thanh Long ruột đỏ trên địa bàn huyện Thanh Sơn tỉnh Phú Thọ	53
3.6.2. Giải pháp phát triển chuỗi giá trị Thanh Long ruột đỏ tại huyện Thanh Sơn tỉnh Phú Thọ	54
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	57
1. Kết luận	57
2. Kiến nghị	58
TÀI LIỆU THAM KHẢO	60

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

BVTV	Bảo vệ thực vật
CPTG	Chi phí trung gian
GO	Giá trị sản xuất
GTGT	Giá trị gia tăng
HQKT	Hiệu quả kinh tế
HTX	Hợp tác xã
IC	Chi phí trung gian
OCOP	Chương trình mỗi xã một sản phẩm
PRA	Phương pháp đánh giá nông thôn có sự tham gia
PTNT	Phát triển nông thôn
UBND	Ủy ban nhân dân
VA	Giá trị gia tăng
VND	Tiền đồng Việt Nam
WTO	Tổ chức Thương mại Quốc tế

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1. Tình hình sử dụng đất của huyện Thanh Sơn năm 2019.....	24
Bảng 2.2: Tình hình phát triển kinh tế huyện Thanh Sơn giai đoạn 2017 - 2019.....	25
Bảng 2.3: Tình hình chuyển dịch cơ cấu kinh tế huyện Thanh Sơn	26
Bảng 2.4: Tình hình dân số và lao động huyện Thanh Sơn.....	27
Bảng 2.5: Khoảng của giá trị trung bình và ý nghĩa của thang đo likert	32
Bảng 3.1: Diện tích trồng Thanh Long ruột đỏ huyện Thanh Sơn năm 2019	36
Bảng 3.2: Diện tích, năng suất bình quân, sản lượng Thanh Long ruột đỏ tại huyện Thanh Sơn giai đoạn 2017 - 2019	37
Bảng 3.3: Đặc điểm cơ bản của hộ trồng Thanh Long ruột đỏ điều tra tại huyện Thanh Sơn tỉnh Phú Thọ	39
Bảng 3.4. Diện tích, năng suất, sản lượng Thanh Long ruột đỏ của các hộ điều tra tại huyện Thanh Sơn năm 2019	39
Bảng 3.5: Phân tích chi tiết giá trị gia tăng thuần theo 02 kênh thị trường của Thanh Long ruột đỏ tại Thanh Sơn Phú Thọ	46
Bảng 3.6: Phân tích Lợi nhuận theo các tác nhân của chuỗi giá trị Thanh Long ruột đỏ tại Thanh Sơn Phú Thọ	47
Bảng 3.7: Đánh giá lợi ích của các tác nhân khi tham gia chuỗi giá trị Thanh Long ruột đỏ huyện Thanh Sơn tỉnh Phú Thọ	48
Bảng 3.8: Đánh giá lợi ích của thương lái khi tham gia chuỗi giá trị Thanh Long ruột đỏ tại huyện Thanh Sơn tỉnh Phú Thọ	50
Bảng 3.9: Đánh giá lợi ích của tác nhân bán buôn/bán lẻ thi tham gia chuỗi giá trị Thanh Long ruột đỏ huyện Thanh Sơn tỉnh Phú Thọ.....	51

DANH MỤC CÁC SƠ ĐỒ, HÌNH VẼ

Sơ đồ 3.1: Chuỗi giá trị Thanh Long ruột đỏ huyện Thanh Sơn	40
Sơ đồ 3.2: Kênh phân phối Thanh Long ruột đỏ đối với nông dân	41
Sơ đồ 3.3: Kênh phân phối Thanh Long ruột đỏ Thanh Sơn đối với thương lái	43
Sơ đồ 3.4: Kênh phân phối Thanh Long ruột đỏ tại Thanh Sơn đối với thương lái	44